

Madem olacak, bari düzgün işleyen demokratik bir başkanlık sistemi olsun

MİLLİYETÇİ Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli bu hafta, bir önceki hafta yaptığı başkanlık sistemi çıkışına açıklık getirdi.

Benim anladığım, **Devlet Bahçeli** MHP'nin kabul edebileceği türden bir değişiklik önerisi gelirse, bu önerinin referanduma sunulması için gereken desteği vereceklerini beyan etti.

Yani Meclis önümüzdeki günlerde ciddi bir Anayasa değişikliği paketi için çalışacak.

An itibarıyla soru şu: Adalet ve Kalkınma Partisi nasıl bir başkanlık sistemi önerisi getirecek? AK Parti, başkanlık sistemi mi önerecek, partili cumhurbaşkanlığı mı?

Başkanlık sistemi dediğimiz şey için, Anayasamızın gövdesini oluşturan '**Cumhuriyet'in Temel Organları**'nı belirleyen üçüncü kısmının neredeyse tamamıyla oynamak gerekiyor. Bu kısım, yasama, yürütme ve yargı organlarının işleyişini belirleyen en önemli kısımlardan biri. Yani kuvvetler ayrılığı rejimi ve her erkin gücünün sınırları bu kısımda belirleniyor.

EN AZ 50 MADDE DEĞİŞMELİ

Anayasamızın 75. maddesinden başlayan bu önemli kısım 160. maddesinde sona eriyor. Yani 85 Anayasa maddesinden söz ediyoruz.

Bu 85 maddenin en az 50'sinde başkanlık sistemi gereği değişiklik yapmak gerek. Peki ama Meclis'te şu an için görülen AK Parti-MHP uzlaşması bu 50 madde için işleyebilir mi? Türkiye bu 50 maddenin görüşüleceği pek de kısa olmayacak dönemin gerginliklerine dayanabilir mi?

Böyle kaygılarla hareket edecek AK Parti, başkanlık sistemi yerine 5-6 maddelik bir değişiklik gerektiren partili cumhurbaşkanı modeline yönelir mi?

Bence yönelebilir ama bu yazının konusu o değil; başkanlık sistemi.

CHP VE HDP HAYIR DEMEKTE BAŞKA NE YAPABİLİR?

Madem Türkiye geri dönüşü de hayli zor olacak şekilde bir sistem değişikliği arayışı içinde ve bu değişikliğin halkoyuna sunulması olasılığı o kadar da uzak değil; o zaman neden biz bu değişikliği bizi demokrasiye daha fazla yaklaştıracak, daha iyi bir kurgu içeren ve daha geniş tabanlı bir uzlaşmaya dayalı olarak yapmayalım ki?

Başkanlık sistemi için en az 50 Anayasa maddesi değişirken Cumhuriyet Halk Partisi ve Halkların Demokrasi Partisi hiç mi katkı sunmayacak, beğenmeseler bile önlerine gelen maddelerin daha iyi hale getirilmesi için hiç mi çaba sarf etmeyecektir?

Gerçek şu ki, Türkiye'nin bugün hepimizin şikâyet ettiği siyasi sorunları ve demokratik eksikliklerinin hepsinin birden temelinde demokratik bir kuvvetler ayrılığı sistemine sahip olmayışımız yatıyor.

DENGE VE DENETİM DEMOKRATİK OLMALI

1982 Anayasası yürütme gücünü kullanan iktidarların, asker kökenli veya devlet ideolojisinin göbeğinden gelen biri olacağı varsayılan cumhurbaşkanı ve onun da yetmediği durumlarda Anayasa Mahkemesi ve Danıştay ile bizzat ordu tarafından dengelenip denetlenmesini öngören bir sistem yaratmış.

Oysa yargının ve askerinin vesayeti, halka hesap veren bir demokraside geçerli kabul edilemez. Yargının ideolojik değil